

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
4313815 Recerca en Educació	OT	0	1

Professor/a de contacte

Nom: Miquel Àngel Essomba Gelabert

Correu electrònic: miquelangel.essomba@uab.cat

Altres indicacions sobre les llengües

S'usa la llengua catalana per la lectura de documents i la comunicació oral i escrita amb aquells estudiants que així ho sol·licitin

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: espanyol (spa)

Equip docent

Georgeta Ion

Prerequisits

No s'especifiquen requisits específics.

Objectius

Aquest mòdul és obligatori de l'especialitat de Pedagogia Aplicada i és optatiu de la resta d'especialitats.

Aquest mòdul pretén introduir a l'alumne en la investigació en l'àmbit del desenvolupament professional a les organitzacions.

En concret els objectius del mòdul són:

- Comprendre les mútues implicacions entre el desenvolupament professional i el desenvolupament de l'organització
- Vincular el desenvolupament de les persones a la formació pel canvi professional i institucional des d'un enfocament de la complexitat
- Estudiar i analitzar models de formació inicial i continua que propiciïn el canvi
- Conèixer les variables de relació i de dinàmiques de grup que afecten al desenvolupament de l'organització

Competències

- Analitzar dades d'acord amb la seva natura i elaborar resultats d'acords amb els propòsits de la recerca.

- Analitzar projectes de canvi i de millora en les organitzacions.
- Comunicar els resultats de la recerca, el coneixement adquirit i les implicacions per a la pràctica, i adequar-ne el registre al públic i als protocols formals.
- Desenvolupar valors professionals que incloguin l'ètica pròpia de la recerca en educació, en particular el respecte a la diversitat d'opinions i de manera de ser i de fer.
- Incorporar les TIC en el procés d'investigació, la cerca i la gestió de la informació, l'anàlisi de dades i la difusió i la comunicació de resultats.
- Planificar recerques d'acord amb problemes relacionats amb la pràctica, tenint en compte els avenços teòrics en el camp de coneixement.
- Que els estudiants siguin capaços d'integrar coneixements i enfrontar-se a la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, tot i ser incompleta o limitada, inclogui reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seva capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants sàpiguen comunicar les seves conclusions, així com els coneixements i les raons últimes que les fonamenten, a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.
- Que els estudiants tinguin les habilitats d'aprenentatge que els permetin continuar estudiant, en gran manera, amb treball autònom a autodirigit.
- Recollir dades per a la recerca en coherència amb l'opció metodològica triada.
- Reconèixer i relacionar els aspectes teòrics, empírics i socials del domini específic de recerca.
- Tenir coneixements que aportin la base o l'oportunitat de ser originals en el desenvolupament o l'aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.
- Treballar en equip i amb equips del mateix àmbit o interdisciplinaris.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar els marcs teòrics de referència per establir aquells que orienten la investigació en l'àmbit del desenvolupament professional en les organitzacions.
2. Auditar i avaluar processos d'innovació organitzativa.
3. Buscar i analitzar referents teòrics dels processos i dinàmiques grupals que afecten el sistema relacional de les organitzacions.
4. Comunicar els resultats de l'estudi tenint en compte el desenvolupament professional i els canvis que els resultats poden oferir en les concepcions sobre l'ensenyament i l'aprenentatge del professorat.
5. Conèixer els aspectes rellevants propis de les recerques en l'àmbit dels models d'anàlisi i acció de la gestió de la diversitat en les organitzacions.
6. Desenvolupar projectes de canvi organitzatiu.
7. Desenvolupar valors professionals que incloguin l'ètica pròpia de la recerca en educació, en particular el respecte a la diversitat d'opinions i de manera de ser i de fer.
8. Determinar la informació i / o els subjectes implicats en un estudi en l'àmbit del desenvolupament professional en les organitzacions.
9. Dissenyar projectes per a la millora del context organitzatiu.
10. Elaborar conclusions tenint com a referència els objectius i qüestions de la recerca i els referents teòrics.
11. Identificar problemes vinculats al desenvolupament professional en les organitzacions des d'un enfocament de complexitat.
12. Identificar problemàtiques educatives relacionades amb el desenvolupament professional en les organitzacions i avaluar quines aproximacions metodològiques permeten donar-los resposta.
13. Identificar referents teòrics sobre el desenvolupament professional i el desenvolupament de les organitzacions.
14. Incorporar les TIC en el procés d'investigació, la recerca i la gestió de la informació, l'anàlisi de dades i la difusió i comunicació de resultats.
15. Jutjar la rellevància i la pertinència teòrica i social d'una problemàtica de recerca relacionada amb el desenvolupament professional en les organitzacions.
16. Negociar amb les persones i / o institucions la recollida d'informació (permisos, protocols, cronograma).

17. Que els estudiants siguin capaços d'integrar coneixements i enfrontar-se a la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, tot i ser incompleta o limitada, inclogui reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.
18. Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seva capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seva àrea d'estudi.
19. Que els estudiants sàpiguen comunicar les seves conclusions, així com els coneixements i les raons últimes que les fonamenten, a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüïtats.
20. Que els estudiants tinguin les habilitats d'aprenentatge que els permetin continuar estudiant, en gran manera, amb treball autònom a autodirigit.
21. Redactar documents científics de síntesi per a ser presentats a diferents audiències.
22. Relacionar resultats en consideració a la formació inicial i contínua del professorat i la seva transferència a la pràctica docent.
23. Tenir coneixements que aportin la base o l'oportunitat de ser originals en el desenvolupament o l'aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.
24. Treballar en equip i amb equips del mateix àmbit o interdisciplinaris.

Continguts

1. Investigació sobre el desenvolupament professional a les organitzacions. Factors individuals, institucionals i sistèmics.
2. Desenvolupament professional en l'educació formal. Recerca sobre concepcions de l'ensenyament i l'aprenentatge del professorat.
3. Investigació sobre comunitats d'aprenentatge professional en l'àmbit educatiu. Factors clau per la transformació educativa
4. Teoria de la complexitat i investigació sobre desenvolupament professional. Conceptes bàsics.
5. Tècniques de recollida d'informació de dinàmiques grupals a les organitzacions. Anàlisi de processos de desenvolupament grupal.
6. Investigació sobre la gestió de la diversitat a les organitzacions.

Metodologia

L'activitat formativa es desenvoluparà a partir de les dinàmiques següents:

- Classes magistrals/expositives
- Lectura d'articles i fons documentals
- Anàlisi i discussió col·lectiva d'articles i fons documentals
- Pràctiques d'aula: resolució de problemes / casos / exercicis
- Presentació / exposició oral de treballs
- Elaboració i defensa pública d'un treball individual del mòdul consistent en un article acadèmic
- Tutories

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Anàlisi i discussió d'articles	9	0,36	7, 24
Classes expositives	12	0,48	5, 12, 13, 15

Presentació de treballs	6	0,24	
Resolució de casos	9	0,36	2, 14
Tipus: Supervisades			
Activitats virtuals (forum,...)	12	0,48	14
Elaboració d'un article científic	12	0,48	9, 16, 21
Tutories	12	0,48	7, 24
Tipus: Autònomes			
Assistència a seminaris/conferències de l'especialitat	10	0,4	5, 11, 12, 13, 15
Lectures d'articles i fons de documentació	34	1,36	5, 11, 12, 13, 15
Preparació dels casos, problemes, exercicis,...	34	1,36	

Avaluació

L'avaluació del mòdul es realitzarà mitjançant les activitats que s'assenyalen.

La nota final serà el promig ponderat de les activitats previstes. Per poder aplicar aquest criteri serà necessari obtenir com a mínim un 5 a totes les activitats, les realitzades durant el desenvolupament del mòdul i del treball final del mòdul. L'alumnat que no lliuri més del 50% de les activitats d'avaluació es considerarà NO PRESENTAT (NP).

El procediment de revisió de les proves es realitzarà de forma individual.

L'assistència és obligatòria, en cas contrari les activitats desenvolupades durant els seminaris es consideraran no presentades (els justificants només serveixen per explicar l'absència, en cap cas són un eximent de la presencialitat).

Per aprovar aquesta assignatura, en totes les activitats (individuals i en grup) es tindrà en compte la correcció lingüística, la redacció i els aspectes formals de presentació. L'alumnat ha de ser capaç d'expressar-se amb fluïdesa i correcció i ha de mostrar un alt grau de comprensió dels textos acadèmics. Una activitat pot ser retornada (no avaluada) o suspesa si el professor considera que no compleix aquests requisits.

La copia o plagi, tant en el cas de treballs com en el cas dels exàmens, constitueixen un delicte que pot representar suspendre l'assignatura:

- Es considerarà que un treball, activitat o examen està "copiat" quan reproduceix tot o una part del treball d'un/a altre/a company/a.
- Es considerarà que un treball o activitat està "plagiat" quan es presenta com a propi una part d'un text d'un autorsense citar les fonts, independentment que les fonts originàries siguin en paper o en format digital. (més informació sobre plagi a http://wuster.uab.es/web_argumenta_obert/unit_20/sot_2_0_1.html).

Es demana seguir la normativa APA (2010, 6ª versió): Al següent enllaç hi trobareu una proposta de normativa: <http://ddd.uab.cat/pub/recdoc>

Per obtenir més informació sobre els "Criteris i pautes generals d'avaluació de la Facultat de Ciències de l'Educació" aprovats per la COA a 28 de maig de 2015 i modificat a la Junta de Facultat del 6 d'abril del 2017 es pot consultar el següent document: <http://www.uab.cat/web/informacio-academica/avaluacio/normativa-1292571269103.html>

Es facilitaràn 15 minuts en alguna sessió al final del mòdul per facilitar que l'estudiantat ompli l'enquesta d'avaluació del professorat.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Estudi de cas de forma individual o grupal	25%	0	0	2, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 14, 15, 17, 18, 19, 20, 23, 24
Lectura i anàlisi crítica d'article científic	25%	0	0	1, 3, 4, 10, 13, 15, 17, 19, 21
Treball individual del mòdul	50%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 21, 22, 24

Bibliografia

REFERÈNCIES RELLEVANTS

Bedoya, R.E. & Essomba, M.A. (2021). School organization strategies for cultural entrepreneurship in Spain. *International Journal of Social Policy and Education*, 3(5), 1-8.

Byrd, D. R. & Alexander, M. (2020). Investigating special education teachers' knowledge and skills: Preparing general teacher preparation for professional development. *Journal of Pedagogical Research*, 4(2), 72-82.

Rodríguez-Gómez, D., Armengol C., & Meneses J. (2017). La adquisición de las competencias profesionales a través de las prácticas curriculares de la formación inicial de maestros. *Revista de Educación*, 376, 229-251.

Rodriguez-Gomez, D., Ion, G., Mercader, C., & López-Crespo, S. (2019). Factors promoting informal and formal learning strategies among school leaders. *Studies in Continuing Education*, 1-16.

ALTRES REFERÈNCIES

Arnesen, A.L., Hadjitheodoulou-Loizidou, P., Bîrzéa, C., Essomba, M.A. & Allan, J. (2009). *Polícies and practices for teaching sociocultural diversity - Concepts, principles and challenges in teacher education*. Strasbourg : Council of Europe Publishing.

Canimas, J. & Carbonell, F. (2008). *Educació i conflictes interculturals*. Col·lecció Conciutadania intercultural. Barcelona : Fundació Jaume Bofill.

Chalmers, D (2012). *Identification and implementation of the indicators and measures of the impact on teaching preparation programs in higher education (TPP impact)*

Española. Berlín.

Essomba, M.A. (2006). *Liderar escuelas interculturales e inclusivas. Equipos directivos y profesorado ante la diversidad cultural y la inmigración*. Barcelona : Graó.

Essomba, M.A. (2008). *La gestión de la diversidad cultural en la escuela*. Colección 10 ideas clave. Barcelona : Graó.

Essomba, M.A. (2012). Organización escolar y religión. En Alvarez, J.L. & Essomba, M.A. *Dioses en las aulas. Educación y diálogo interreligioso*. Barcelona : Graó.

Essomba, M.A., Karatzia-Stavlioti, E., Maitles, H. & Zalieskiene, I. (2008). *Developing the conditions for Education for citizenship in higher education*. CiCe guidelines on the design of higher education courses. London : Institute for Policy Studies in Education - London Metropolitan University.

Euler, D. (2010). Shaping learning cultures: a strategic challenge for universities. In D. Schneckenberg & U. D. Ehlers (Eds.), *Changing cultures in higher education: Moving ahead to future learning* (pp. 75-84). Heidelberg: Springer.

Feixas, Mònica; María del Mar Duran, Idoia Fernández, Amparo Fernández, María José Garcia San Pedro, María Dolors Márquez, Pilar Pineda, Carla Quesada, Sarai Sabaté, Marina Tomàs, Franziska Zellweger, Patricio Lagos 2013. ¿Cómo medir la transferencia de la formación en Educación Superior?: el Cuestionario de Factores de Transferencia. Red U. 11.

Feixas, M. & Euler, D. (2013). Academics as Teachers: Concerns and conceptions about teaching and learning at different stages of their professional development. *International Higher Education Teaching and Learning Review*.

Feixas, M. & Zellweger, F. (2010). Faculty Development in Context: Changing Learning Cultures in Higher Education. En Ehlers, U. & Schneckenberg, D. (Eds.). *Changing cultures in higher education- moving ahead to future learning*. Springer. Germany.

Feixas, M. (2004). La influencia de factores personales, institucionales y contextuales en la trayectoria y desarrollo docente de los profesores universitarios. *Educar*, 33, 31-58.

Feixas, M. (2010). Enfoques y concepciones docentes en la universidad. *Relieve. E-journal of Educational Research, Assessment and Evaluation*, 16, 2. Retrieved from http://www.uv.es/RELIEVE/v16n2/RELIEVEv16n2_2.htm.

French, Wendell L. . Desarrollo organizacional : transformación y administración efectiva del cambio : [sexta edición. México [etc.] : McGraw-Hill Interamericana, cop. 2007

Gairín, J.; Armengol, C. (Eds.)(Ed.), *Estrategias de formación para el cambio organizacional*(pp.255-275). Barcelona : CISSPRAXIS, S.A..

Gordó, G. (2010). *Centros educativos: ¿islas o nodos? Los centros como organizaciones-red*. Barcelona : Graó.

Morin, E. (1994). *Introducción al pensamiento complejo*. Barcelona: Gedisa

Morin, E., et Alt., (2003). *Educar en la era planetaria*. Barcelona, Gedisa.

Navarro, José; de Quijano, Santiago D. ; Berger, Rita y Meneses, Rocío: Grupos en las organizaciones: herramienta básica para gestionar la incertidumbre y ambigüedad crecientes en *Papeles del Psicólogo*, 2011. Vol. 32(1), pp. 17-28

Norton, L., Richardson, J. T. E., Hartley, J., Newstead, S., & Mayes, J. (2005). Teachers' beliefs and intentions concerning teaching in higher education. *Higher Education*, 50, 537-571.

Postareff, L., Lindblom-Ylänne, S., & Nevgi, A. (2008). [A follow-up study of the effect of pedagogical training on teaching in higher education](#). *Higher Education*, 56(1), 29-43

Robbins, Stephen P., Comportamiento organizacional, PHH, 1993

Sleeter, C.E. (2020). Challenging racism and colonialism through ethnic studies. *Revista de Educación*, 387, 39-65.

Stefani, L. (Ed.) (2011). *Evaluating the Effectiveness of Academic Development: Principles and Practice*. New York: Routledge.

Stes, A., Min-Leliveld, M.J., Gijbels, D., & Van Petegem, P. (2010). The impact of instructional development in higher education: A state-of-the-art of the research. *Educational Research Review*, 5(1), 25-49.

Strubell, M., Andreu, Ll., Sintes, E. (Coords.). (2011). *Resultats del model lingüístic escolar de Catalunya. L'evidència empírica*. Barcelona : UOC.

Tatli, A. (2012). Discourses and practices of diversity management in the UK. En En Klarsfeld, A. (ed.). *International handbook on diversity management at work: country perspectives on diversity and equal treatment*. Cheltenham Glos : Edward Elgar Publishing, 283-303.

Tomàs, M. (Coords.)(2006): *Reconstruir la universidad a través del cambio cultural*. Col. Documents. UAB.

Tomàs, M. (Coords.)(2011): *Conflicto y comunicación organizacional*. Editorial Académica

Tomàs, M.; Castro, D.; Feixas, M..(2010).Dimensiones para el análisis de las innovaciones en la universidad. Propuesta de un modelo. *Bordón*.62.(1).141-153.

Tomàs,M (Coords.)(2009). *Cultura innovadora en la universidad*. Ed. Octaedro.

Tomàs,M.(2012).La cultura y el clima organizacional en los centros de Educación Secundaria.Organización y gestión educativa..(1).34-35.

Tomàs Folch, Marina 2012. Conflictos en las universidades por razón de planes de estudios nuevos. AA.VV.. *Promover el cambio pedagógico en la universidad*. 1 ed. Madrid. Pirámide; p. 151 - 168.

Van Knippenberg, D., De Dreu, C., Homan, A. (2004). Work group diversity and group performance:an integrative model and research agenda. *Journal of Applied Psychology*, 89 (6), 1008-1022.

Programari

S'utilitza Teams per les sessions telemàtiques.